

แปลงสาธิตและรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์

การเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น โค กระบือ แพะ แกะ นั้นสิ่งที่สำคัญระบบการเลี้ยงคือ “อาหาร” ซึ่งจัดเป็นต้นทุนหลักในการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งหากเอ่ยถึงอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง สิ่งแรกที่อยู่ในใจหลายท่านคงจะเป็น “หญ้า” ซึ่งจริงๆแล้วยังมีพืชอาหารสัตว์อีกมากมายหลายชนิดที่สามารถนำมาใช้เลี้ยงโคได้เช่นกัน เช่น พืชตระกูลถั่ว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง หรือผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมเกษตร เช่น ชานอ้อย ฟางข้าว และเปลือกสับปะรด เป็นต้น โดยภาษาทางวิชาการจะเรียกแหล่งอาหารเหล่านี้ว่า “อาหารหยาบ” หมายถึง อาหารที่มีเยื่อใยสูงและมีคุณค่าทางโภชนาการที่ต่ำ แต่เมื่อเปรียบเทียบในด้านของราคาจะพบว่าอาหารหยาบเป็นแหล่งอาหารที่มีต้นทุนต่ำ ซึ่งหากเกษตรกรสามารถผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพดี ผลผลิตสูง ก็จะส่งผลในการลดต้นทุนค่า “อาหารข้น” ลงรวมทั้งเพิ่มรายได้จากการเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้องได้อีกด้วย โดยการคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์เพื่อปลูกสร้างแปลงหญ้าอาหารสัตว์ต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายๆอย่าง เช่น ความน่ากินของพืช ความยากง่ายในการปลูกและขยายพันธุ์ในแต่ละสภาพพื้นที่และอากาศ รวมทั้งควรมีคุณค่าทางอาหารและให้ผลผลิตสูงด้วย

	
หญ้างิณนี่	หญ้าพลิแคทมูลัม
	
หญ้าซิกแนลตั้ง	หญ้าอาตราดัม

หญ้าเนเปียร์

หญ้าแพงโกล่า

หญ้าขน

หญ้ารูซี่

ข้าวโพด

ถั่วเซอร์ราโตร

ถั่วลาย

ถั่วควาลเคด

ถั่วฮามาต้า

ถั่วท่าพระสไตโล

ถั่วบราซิล

ปอเทืองที่เราเห็นกันนั้นนอกจากให้ความสวยงามตอนที่ออกดอกเต็มทุ่งแล้ว ยังมีความน่าสนใจอื่นๆ อีกด้วย โดยปอเทืองสามารถใช้เป็นปุ๋ยพืชสดและไถกลบจะได้ปุ๋ยไม่ต่างกับซึ้อปุ๋ยเคมี เนื่องจาก**ปอเทืองเป็นพืชตระกูลถั่วซึ่งสามารถตรึงธาตุไนโตรเจน** (ที่เป็นธาตุอาหารหลักของพืชจากอากาศได้) เพราะจากการตรวจสอบในห้องแล็บ การปลูกปอเทืองแล้วไถกลบตอนปอเทืองอายุ 50 วัน จะทำให้ดินได้ปุ๋ยเทียบเท่ากับปุ๋ยยูเรียจำนวน 15 กก./ไร่ แต่ถ้าไถกลบในช่วงปอเทืองออกดอกแล้ว หรือมีอายุได้ 90 วัน จะเทียบได้กับปุ๋ยเคมีสูตร 18-24-60 จำนวน 20 กก./ไร่ ได้ปุ๋ยเคมีแบบไม่ต้องลงทุนอะไรเลย ในการปลูกเมล็ดปอเทืองสามารถทำได้โดยการปลูกแบบหว่านเพื่อไถกลบใช้เมล็ดในอัตรา 5 กิโลกรัม/ไร่ โดยสามารถปลูกได้ทั้งในที่ดอนและที่ราบลุ่ม เมื่อปอเทืองอายุ 120 - 150 วัน จะสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ได้ประมาณ 80-120 กิโลกรัมต่อไร่ โดยสามารถขายคืนแก่กรมพัฒนาที่ดินหลังคืนเมล็ดพันธุ์ปอเทืองเริ่มต้นไร่ละ 5 กก. โดยกรมพัฒนาที่ดินรับซื้อคืนในอัตรา กก.ละ 16-20 บาท เป็นการหารายได้เสริมในช่วงพักพื้นที่ได้อีกด้วย นอกจากนี้ ดอกปอเทืองสีเหลืองสวยสดงดงามสามารถนำมารวกจิ้มทานกับน้ำพริก รสชาติดีไม่แพ้ดอกโสนเลย หรือปอเทืองทั้งต้นยังสามารถใช้เป็นอาหารสัตว์ได้เนื่องจากมีโปรตีนสูงถึง 14% จึงเป็นที่มาของสรรพคุณของปอเทืองที่ว่า “สวย รวย (ประโยชน์) อร่อย” นั่นเอง

